

Hörby kommun
kommunen@horby.se

2020-07-08

1 (7)

Dnr-2018:10842

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av grundskolors arbete
med jämställdhet vid Långaröds skola i Hörby
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet vid Långaröds skola. Granskningen genomfördes under höstterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 20 november 2019, dnr 2018:10842.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Långaröds skola senast den 20 maj 2019 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Hörby kommun har inkommit med en sådan redovisning den 8 maj 2020.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?

Utvecklingsområde: Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från de behov skolan identifierar. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i skolans ordinarie arbetsprocesser kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att kartlägga och följa upp jämställdhetsaspekter med koppling till en trygg skolmiljö. Rektor ska därefter, utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen och uppföljningen, besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver arbeta aktivt för att alla elever ska ges en jämställd skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att rektor skapar förutsättningar för personalen att arbeta med tillgängligheten kopplat till trygg miljö i skolans utrymmen för alla elever, oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Utvecklingsområde: Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde. Skolinspektionen vill samtidigt betona vikten av ett fortsatt arbete på området.

Skolinspektionens samlade bedömning är att huvudmannens och rektorns utvecklingsarbete behöver fortsätta för att ytterligare höja kvaliteten inom granskningsområdet. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Bedömningsområde 1: *I vilken utsträckning leder rektor ett aktivt och långsiktigt jämställdhetsarbete?*

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektor behöver utveckla ett långsiktigt jämställdhetsarbete som utgår från de behov skolan identifierar. Arbetet behöver omfatta hela skolans organisation samt integreras och synliggöras i skolans ordinarie arbetsprocesser kring trygghet och värdegrund. I detta ingår att kartlägga och följa upp jämställdhetsaspekter med koppling till en trygg skolmiljö. Rektor ska därefter, utifrån en analys av det som framkommer i kartläggningen och uppföljningen, besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har vidtagit ett antal åtgärder. Dessa inkluderar bland annat medveten gruppindelning och placering avseende kön, utbildning för all personal om lärande i ett jämställdhetsperspektiv, normkritiskt perspektiv vid all planering av pedagogisk verksamhet, samt jämställdhet som en stående

punkt vid APT, arbetslagsplaneringar och i skolans trygghets- och trivselsråd. Vidare beskrivs att ett årshjul införts för alla aktiviteter i samband med jämställdhetsarbetet, att planer tagits fram för hur bland annat raster ska upplevas tryggare och att elevenkät med fokus på trygghet och trivsel genomförs i två årskurser.

I redovisningen anges att verksamheten utvecklats på så sätt att trivseln och tryggheten uppfattas vara generellt hög, att flertalet elever uppfattas ha förtroende för de vuxna, vända sig till dem när de har problem och få hjälp när de behöver. Vidare anges att alla elever, både flickor och pojkar, uppfattas få samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Det framgår också av redovisningen att effekter på längre sikt förväntas vara att skolan svarar mot läroplanens övergripande normer och värden.

Ytterligare åtgärder som planeras inkluderar bland annat klassrums- och skolgårdsobservationer utifrån ett jämställdhetsperspektiv, trygghetsvandring för alla elever med fokus på genusperspektiv, sammanställning av vad som framkommit vid elevrådets och klassrådets punkt kring jämställdhet och sammanställning av vad som framkommer ur personalens självskattningar.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning arbetar lärare och skolans personal i övrigt medvetet för att alla elever, oberoende av könstillhörighet, ska mötas samt ges en jämställd och trygg skolmiljö?

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver arbeta aktivt för att alla elever ska ges en jämställd skolmiljö utanför undervisningen. I detta ingår att rektor skapar förutsättningar för personalen att arbeta med tillgängligheten kopplat till trygg miljö i skolans utrymmen för alla elever, oberoende av könstillhörighet.

Av huvudmannens redovisning framgår att flera åtgärder har vidtagits, däribland rastvärdskap med tydlig koppling till trygghet, likvärdighet och jämställdhet, rastkiosk med rikt utbud av rastmaterial som ska stimulera alla till lek och aktivitet oavsett kön, medveten gruppindelning avseende kön, normkritiskt perspektiv vid all planering inklusive inköp av rastmaterial och framtagande av en plan för hur rasterna görs ännu tryggare ur ett jämställdhetsperspektiv.

I redovisningen anges att verksamheten utvecklats på så sätt att trivseln och tryggheten uppfattas vara generellt hög, att flertalet elever uppfattas ha förtroende för de vuxna, vända sig till dem när de har problem och få hjälp när de behöver. Vidare anges att alla elever, både flickor och pojkar, uppfattas få samma möjligheter och villkor när

det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Det framgår också av redovisningen att effekter på längre sikt förväntas vara att skolan svarar mot läroplanens övergripande normer och värden.

Ytterligare åtgärder som planeras beskrivs inkludera skolgårdsobservationer utifrån ett jämställdhetsperspektiv, trygghets- och trivselenkäter för samtliga elever, trygghetsvandring med fokus på genusperspektiv och sammanställning av vad som framkommit vid elevrådets och klassrådets stående punkt kring jämställdhet.

Bedömningen var att ett utvecklingsområde också behövde inledas inom följande:

- Skolpersonalen behöver regelbundet synliggöra och kritiskt granska normer kring kön i den egna verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. Detta kan till exempel innebära att personalen diskuterar och reflekterar över sina egna föreställningar om kön i relation till skolans värdegrund, att personalen diskuterar hur normer och förväntningar gällande kön kommer till uttryck i bemötande av elever och elevers bemötande av varandra, och att personalen diskuterar hur normer och förväntningar kring kön påverkar elevernas trygghet på skolan. I detta ingår också att rektor ger förutsättningar för sådana diskussioner.

Av redovisningen framgår att flera åtgärder genomförts. Bland annat får all personal utbildning om lärande i ett jämställdhetsperspektiv och ett normkritiskt perspektiv tillämpas vid all planering av den pedagogiska verksamheten, inklusive inköp av läromedel. Vidare framgår att all personal ges tidsmässig möjlighet att reflektera över egna tankar kring genus och jämställdhet och hur detta påverkar den pedagogiska verksamheten, samt att jämställdhet ska vara en stående punkt på arbetsplatsträffar och arbetslagsplaneringar. Som ytterligare planerade åtgärder nämns en sammanställning och analys av vad som framkommer ur personalens självskattningar, och därefter fortsatt arbete utifrån det som analysen pekar på.

I redovisningen framkommer att verksamheten har utvecklats på så sätt att klimatet upplevs mer reflekterande och medvetet samt att skolan numera arbetar efter ett årshjul som ger en systematik i arbetet. På längre sikt beskrivs förväntade effekter vara ett mer systematiskt arbetssätt beträffande jämställdhet som integreras fullt ut i den dagliga verksamheten, liksom bättre verktyg för analys och uppföljning, som i sin tur leder till ytterligare förbättringar.

På Skolinspektionens vägnar

Cecilia Kjellman
Beslutsfattare

Anna Johansson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Gransknings-rapport/Kvalitetsgranskning/grundskolors-arbete-med-jamstallldhet/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

1 kap. 4-5 §§, 2 kap. 8 och 25 §§ samt 4 kap. 3-5 §§ skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete —för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), s. 11-12, 27.

Bedömningsområde 2

1 kap. 4-5 §§ skollagen. 2 kap. 25 § skollagen. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper. Läroplanen för grundskolan (SKOLFS 2010:37), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Skolans uppdrag

